

عقل و وحی از منظر ملاصدرا و ابن تیمیّه

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: محسن عمیق

استاد راهنما: هادی صادقی

مقطع: دکتری

استاد مشاور: کتر عبدالحسین خسروپناه

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

تاریخ دفاع: 1387

واحد:

کلمات کلیدی: عقل، وحی، ملاصدرا، ابن تیمیه، تأویل، عقل و وحی

تحقیقی در بیان دیدگاه ملاصدرا و ابن تیمیه پیرامون عقل و وحی و تلفیق آن دو است. رساله حاضر در ضمن چهار بخش به مباحث زیر پرداخته است: مفهوم‌شناسی عقل و وحی، تاریخچه رابطه عقل و وحی در اسلام، دیدگاه ملاصدرا و ابن تیمیه در مورد عقل و وحی. نویسنده در این تحقیق به این نتیجه رسیده است که اختلاف زیادی میان مبانی هر دو متفکر وجود دارد که شاخص‌ترین آن‌ها بیشتر در مسأله تأویل متون وحیانی و به کارگیری علوم عقلی در فهم کتاب و سنت و سنجشگری آموزه‌های وحیانی توسط عقل می‌باشد که ملاصدرا تأویل را تفسیر استکمالی دانسته و با مبانی که اتخاذ کرده است در عین قبول معنای ظاهری، دسترسی به باطن معنی را ممکن می‌داند، اما ابن تیمیه تأویل را چیزی جز تفسیر و بیان معنی نمی‌داند بدین جهت ابن تیمیه به نص‌گرایی محض گرایش دارد. نویسنده همچنین آورده است اثبات این‌که در تعبدیات به آموزه‌های وحیانی، صرف اطمینان کافی است بالاخص در مواردی که دسترسی به یقینیات ممکن نباشد، عمل به قطعیات در صورتی که با قطعیات حاصله از فهم نصوص وحیانی مخالفتی نداشته باشند، از باب این‌که عقل یکی از حجت‌های معتبر برای انسان است، کافی خواهد بود.